

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«25» листопада 2024 р.

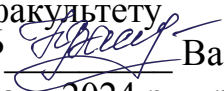
Програма атестації здобувачів вищої освіти

Єдиний державний кваліфікаційний іспит

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація: 227.01 Фізична терапія
Освітня програма: Фізична реабілітація
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Форма навчання: денна

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
медичного факультету

Голова НМР Васильєва Н.О.
«14» листопада 2024 р., протокол № 3

Івано-Франківськ-2024 р.

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії та ерготерапії

Протокол № 3 від « 04»листопада 2024 р.

Завідувачка кафедри

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, flowing letters that appear to be 'O.V.' followed by a horizontal line.

Лаврикова О.В.

Пояснювальна записка

Атестація здобувачів вищої освіти зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.01 Фізична терапія освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» другого (магістерського) рівня освіти проводиться у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), який складається з двох етапів: Етап 1 – ліцензійний тестовий іспит «КРОК 2» та Етап 2 – Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (ОСП(К))І.

Етап 2. Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит проводиться закладом вищої освіти та передбачає перевірку загальнотеоретичної підготовки випускників з основних фундаментальних біомедичних наук, головну увагу приділяючи принципам та механізмам, що лежать в основі здоров'я, хвороби та моделей відновлення здоров'я людини та їх практичної підготовки до виконання професійних обов'язків згідно їх професійної кваліфікації.

Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит для проведення атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня здобутих компетентностей, професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи професійних компетенцій, передбачених галузевими стандартами вищої освіти зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація.

Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит для проведення атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація з дисциплін циклу практичної підготовки освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» є перевіркою якості професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії та свідченням готовності до активної участі в розбудові фізичної терапії в нашій державі.

Практично-орієнтовна частина атестації здобувачів вищої освіти, яка перевіряє готовність випускника здійснювати на реальному об'єкті майбутньої професійної діяльності (людина) або на моделі такого об'єкта (фантом, муляж, ситуаційне завдання, тощо) виробничі функції. Метою практичної частини іспиту є оцінювання якості вирішення випускником планових задач діяльності і демонстрації відповідних умінь та навичок в умовах, що наближені до реальних. Практично-орієнтовна частина атестації здобувачів вищої освіти оцінює вміння кожного випускника збирати анамнез, проводити діагностичні дослідження, складати план фізичної терапії при різних нозологіях, визначати тактику фізичної терапії.

Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит має за мету проведення контролю набуття здобувачем освіти фахових компетентностей. Суть практичного іспиту полягає в оцінці практичних та комунікативних навичок випускників. Для проведення іспиту залучають реальних,

стандартизованих або віртуальних пацієнтів, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання.

Програма об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту з дисциплін циклу професійної підготовки покликана вирішити такі завдання:

- комплексно перевірити якість засвоєння курсів циклу професійної підготовки;
- виявити здібності творчого мислення, клінічного, здоров'язберігаючого та профілактичного підходу до питань, які вивчають ці дисципліни;
- перевірити рівень оволодіння технологією фізичної терапії та професійною майстерністю щодо використання вивчених дисциплін.

Атестація здобувачів проводиться за білетами, які розроблені кафедрою, у повній відповідності до програми атестації здобувачів вищої освіти. Складання атестаційних білетів і визначення кола питань, які виносяться на атестацію здобувачів, відбувалось згідно навчального плану спеціальності.

До складання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали у повному обсязі усі вимоги навчального плану та вимоги освітньо-професійної програми.

Програма об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту з дисциплін циклу практичної підготовки враховує не лише теоретичний, але й практичний зміст зазначених навчальних дисциплін. Вона охоплює провідні фундаментальні та фахові дисципліни, які лежать в основі навчального плану підготовки фахівців спеціальності 227 Терапія та реабілітація.

Під час складання об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту оцінюються комунікативні, практичні, когнітивні та аналітичні навички здобувачів освіти.

Випускники, що здобувають ступінь вищої освіти «Магістр» складають практично-орієнтований іспит, до якого входять тільки базові спеціальні дисципліни професійного спрямування, а саме:

- Фізична реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату;
- Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів;
- Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи;
- Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинних захворюваннях;
- Діагностика та моніторинг стану здоров'я;
- Фізична терапія в геронтології;

Програма об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту з дисциплін циклу практичної підготовки освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» забезпечує високий рівень підготовки для освітньої сфери фахівців нового покоління, здатних на високому професійному рівні здійснювати реабілітаційно-оздоровчий процес в реабілітаційних, лікувально-профілактичних та навчально-реабілітаційних закладах різних рівнів і типів, творчо мислити, самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися і володіти науковою інформацією, досвідом наукової та методичної роботи в реабілітаційних закладах країни.

У відповідності до сучасних соціальних замовлень підготовка фахівців вищої освіти повинна ґрунтуватися на методологічній основі.

Програмні результати навчання

ПР 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПР 17. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

ПР 20. Володіти комп'ютерною, інформаційною та медіа- грамотністю для проведення реабілітаційних заходів, а також оцінювати та удосконалювати власну цифрову компетентність.

ПР 21. Здійснювати роботу з даними, реєстрами, клінічними кодами та класифікаторами та іншими компонентами єдиної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ) України.

Компетенції, якими повинні володіти здобувачі:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії відповідно до спеціалізації.

Загальні компетентності

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 09. Здатність забезпечувати розвиток інформаційної культури, цифрової грамотності, кібербезпеки та кібергігієни працівників сфери охорони здоров'я.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК 05. Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

СК 06. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СК 09. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

СК 10. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

СК 15. Здатність застосовувати інноваційні цифрові технології, цифрові інструменти, інтегровані цифрові пристрої та застосунки у медичній (клінічній) практиці фізичного терапевта.

СК 16. Здатність до професійного розвитку та науково-дослідної роботи з використанням новітніх цифрових технологій у фізичній терапії.

МОДУЛЬ АТЕСТАЦІЇ: «ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ»

Фізична реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату

Клінічна картина сколіозу різного типу і різного ступеня. Методика і техніка виконання лікувального масажу при сколіозах. Методики дихальної гімнастики при сколіозі. Техніка проведення дихальної за методом Катаріни Шрот. Клінічна картина вродженої клишоногості різного ступеня. Техніка виконання мануальної редресації стопи при клишоногості. Техніка виконання бинтування по Фінку-Етінгену при клишоногості. Засоби ортопедичної корекції при клишоногості.

Клінічні методи обстеження при травмах кінцівок. Клінічне обстеження рухливості та оцінка функціонального стану суглобів при травмах кінцівок. Фізична терапія при переломах кісток верхньої кінцівки у постімобілізаційному періоді. Методика і техніка проведення лікувальної гімнастики при контрактурах суглобів верхньої кінцівки. Методика і техніка лікувального масажу при контрактурах суглобів верхньої кінцівки. Клінічна картина та ускладнення при розривах хрестоподібних зв'язок колінного суглобу. Принципи і задачі фізичної терапії при розривах хрестоподібних зв'язок колінного суглобу. Техніка вимірювання окружностей кінцівок при м'язовій гіпотрофії, оцінка результатів вимірювання. Методика і техніка проведення лікувальної гімнастики при розривах зв'язок колінного суглобу на поліклінічному етапі реабілітації.

Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи

Травми головного та спинного мозку. Фізична реабілітація при травмах спинного мозку на лікарняному та післялікарняному періодах. Дитячий церебральний параліч: клінічний перебіг захворювання, форми дитячого церебрального паралічу. Діагональна гімнастика при тетрапарезі спастичної форми. Засоби фізичної реабілітації осіб з церебральним паралічем: методики лікувальної фізичної культури, застосування реабілітаційних приладів, рефлекторно-навантаженого пристрою «Гравістат». Порушення мозкового кровообігу. Комплексна фізична терапія внаслідок перенесеного гострого інсульту на лікарняному та післялікарняному періодах. Пухлини головного мозку: особливості фізичної реабілітації. Епілепсія: види, клінічний перебіг та особливості фізичної реабілітації. Гіроцефалія, мікроцефалія: шляхи реабілітації. Менінгіт: етіологія, класифікація, особливості клінічного перебігу захворювання, застосування засобів фізичної реабілітації. Енцефаліт: етіологія, класифікація, особливості клінічного перебігу захворювання, застосування засобів фізичної реабілітації. Поліомієліт: особливості клінічного перебігу, програма фізичної реабілітації. Хвороба Паркінсона: засоби фізичної реабілітації. Розсіяний множинний склероз:

особливості клінічного перебігу захворювання, застосування засобів фізичної реабілітації. Міопатії Дюшена, Ландузі-Дежеріна, Вердніга-Гофмана: особливості фізичної реабілітації. Неврит лицьового нерва: причини, клінічний перебіг, шляхи реабілітації. Неврити верхніх та нижніх кінцівок: засоби реабілітації. Особливості фізичної реабілітації хворих з шийно-грудним та попереково-крижовим радикулітом. Особливості фізичної реабілітації пацієнтів із спинальними грижами на лікарняному та післялькарняному періодах. Поняття про неврози: форми неврозів, засоби фізичної реабілітації. Неврастенія. Істерія: шляхи реабілітації.

Методика седативного реабілітаційного масажу для новонародженої дитини із тонічним спастичним синдромом кінцівок.

Діагностика і моніторинг стану здоров'я

Неврологічний синдром при остеохондрозі попереково-крижового відділу хребта. Диференціальна діагностика компресійної радикулопатії. Методика і техніка визначення сухожилкових рефлексів. Методика і техніка визначення шкірних рефлексів. Методика і техніка виконання мануального м'язового тестування. Шкала оцінки сили м'язів за Ловеттом. Методика і техніка вимірювання довжини кінцівок посегментно і вцілому, правила протоколювання і оцінки результатів вимірювання. Види вкорочення нижньої кінцівки. Методика і техніка гоніометрії, правила протоколювання результатів за нейтральним нуль-прохідним методом і оцінки результатів вимірювання. Гоніометричні норми рухливості суглобів.

Дослідження гостроти зору за допомогою таблиці Головіна- Сівцева. Поняття коротко- і далекозорості, ступені відхилень гостроти зору. Реабілітаційні технології виконання спеціальних фізичних вправ для зовнішніх м'язів ока (вправи для прямих та косих м'язів ока). Реабілітаційні технології виконання спеціальних фізичних вправ для внутрішнього ціліарного м'яза. Самомасаж очей. Методики визначення гостроти слуху. Камертональні проби, критерії їх оцінки, діагностичне значення. Лікувальна фізична культура при порушенні слуху (загальнорозвиваючі, танцювально-ритмічні, ритмопластичні вправи, рухливі ігри). Фізіотерапія при порушенні слуху. Механотерапія, як використання технічних засобів реабілітації при нейросенсорної туговухості.

Дослідження звукопроведення та звукосприйняття за допомогою камертональних проб.

Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи

Методи визначення толерантності до фізичного навантаження. Методика розрахунку належного пульсу для пацієнтів із ішемічною хворобою серця. Прояви серцево-судинної недостатності при ішемічній хворобі серця в залежності від функціонального класу. Методика і техніка виконання лікувальної гімнастики при ішемічній хворобі серця (І ФК) на поліклінічному

етапі реабілітації. Методика проведення оперативно-поточного контролю при терапевтичних вправах. Клінічні показники втоми. Типи гемодинамічної реакції на фізичне навантаження. Техніка проведення і оцінка функціональної проби Мартине-Кушелевського. ТВ при гіпертонічній хворобі (цілі, задачі, спеціальні вправи, особливості виконання і дозування фізичних вправ). Методика і техніка виконання лікувального масажу при гіпертонічній хворобі.

Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів

Терапевтичні вправи у щадний період при бронхіальній астмі легкого персистуючого перебігу. ТВ при хронічному бронхіті в палатному режимі. Дихальні вправи при респіраторних патологіях. Лікувальна гімнастика у вільному режимі при пневмонії. Методика масажу при пневмонії у вільному режимі.

Методика проведення терапевтичних вправ при хронічному обструктивному бронхіті (основна частина) із застосуванням спеціальних положень і дихальних дренажних вправ

Комплекс ТВ при бронхіальній астмі у щадний період реабілітації. Комплекс лікувальної дихальної гімнастики при даному захворюванні.

Комплекс лікувальної гімнастики при хронічному гастриті типу А. Методика масажу при хронічному гастриті типу А. Комплекс ТВ при діскінезії жовчного міхура по гіперкінетичному типу. Методика масажу при діскінезії жовчного міхура по гіперкінетичному типу. Комплекс ТВ при гастроптозі. Методика самомасажу живота при гастроптозі.

Комплексна програма фізичної терапії при гастриті з підвищеною кислотністю. Техніка виконання лікувального масажу з урахуванням клінічних ознак захворювання.

Комплексна програма фізичної терапії при жовчнокам'яній хворобі. Методика вісцерального самомасажу для профілактики жовчнокам'яної хвороби.

Цукровий діабет I та II типу: Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, застосування засобів фізичної терапії, дієтотерапія. Хвороба Аддісона: етіологія, патогенез, клініка. Діагностика, застосування засобів фізичної терапії. Тиреоїдити: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Аутоімунний тиреоїдит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Гіперпаратиреоз: етіологія, клініка, діагностика, лікування. Дифузний токсичний зоб: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, застосування засобів фізичної терапії. Хвороба Іценко-Кушинга: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Дифузний нетоксичний та ендемічний зоб: клініка, диференційна діагностика, лікування. Нецукровий діабет: етіологія, клініка, діагностика, лікування. Рак щитоподібної залози: клініка, диференційна діагностика, лікування. Ожиріння: класифікація, застосування засобів фізичної терапії. Гіпотиреоз: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпоталамо-гіпофізарна недостатність: синдром Шиєна, клінічні прояви, застосування засобів фізичної терапії.

Фізична терапія в геронтології

Загальні принципи психоневрологічного обстеження, диференціальної діагностики, консультування. Когнітивні розлади: фактори ризику, класифікація, принципи лікування. Особливість впливу засобів медичної, психологічної та соціальної реабілітації при когнітивних розладах. Когнітивні розлади в літньому і старечому віці. Фізична реабілітація при когнітивних розладах в літньому та старечому віці. Діагностика когнітивних порушень за шкалою оцінки психічного статусу (Mini-Mental State examination, MMSE).

Поняття особистісної та соціальної дезінтеграції: етіологія, класифікація, клініка, особливість застосування засобів медичної, психологічної та соціальної реабілітації при особистісних розладах. Когнітивно-поведінкова терапія при особистісних розладах. Фізична реабілітація при особистісних розладах. Застосування нетрадиційних засобів фізичної реабілітації при когнітивних та особистісних розладах.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шкала оцінювання єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Бали, які отримав студент	200-бальне оцінювання	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
--	----------------------------------	------------------------	--	----------------------------

5	200	А	відмінно	Здобувач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу освітніх компонент, які передбачені програмою атестації здобувачів вищої освіти «магітр». Має чіткі адекватні знання вирішення питання покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації осіб різного віку до умов оточуючого середовища. Знає особливості фізичної терапії різних вікових груп населення. Вміє вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем. Вміє здійснювати фізичну терапію та фізичну реабілітацію, застосовуючи інноваційні засоби в педіатрії, геронтології, пацієнтам з новоутвореннями, в акушерстві та гінекології, неповносправним особам, алконаркозалежним, спортсменам, використовуючи традиційні та нетрадиційні методи оздоровлення, працетерапію, фітотерапію, механотерапію, гідрокінезотерапію, дієтологію, фізичну рекреацію, спираючись, також, на знання теорії і методики профілактичної роботи, основ психотерапії. Опанував методологією основних сучасних методів та засобів фізичної терапії за нозологіями, вміє грамотно інтерпретувати їхні результати, засвоїв взаємозв'язок основних понять освітніх компонент, їх значення для подальшої професійної діяльності. Вміє самостійно провести методики фізичної терапії та адекватно оцінювати функціональні можливості здорової людини для розробки раціональних принципів професійного відбору. Володіє вміннями на рівні професійної компетенції – застосовувати набуті знання у професійній діяльності. Буде відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
4,9	196			
4,8	192			
4,7	188			
4,6	184			

4,5	180	В	добре	Здобувач виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу освітніх компонент вище середнього рівня, може допустити незначні неточності в формулюванні понять чи при інтерпретації результатів досліджень. Вміє застосовувати набуті знання на алгоритмічному рівні, продуктивний рівень виявляється епізодично. Недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблеми, пов'язаних з порушеннями функцій органів та систем. Продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять освітніх компонент, їх значення для подальшої професійної діяльності
4,4	176			
4,3	172			
4,2	168			
4,1	164			
4,0	160	С		Здобувач виявив загалом добрі знання навчального матеріалу освітніх компонент, при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив декілька помітних помилок; має практичні навички проведення сучасних методів фізичної терапії за нозологіями, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Рівень самостійності мислення недостатній: під час виконання роботи вимагає інструкцій; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
3,9	156			
3,8	152			
3,7	148			
3,6	144			

3,5	140	D	задовільно	Здобувач виявив знання навчального матеріалу дисциплін у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; має уявлення про основні закономірності розвитку та перебігу фізіологічних функцій, але його знання мають загальний характер. Не вміє встановлювати основні закономірності. Пояснення основних фізіологічних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність подій, допускає помилки у визначенні основних понять. Його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами, припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання та при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
3,4	136			
3,3	132			
3,2	128	E		Здобувач виявив знання основного навчального матеріалу освітньої компонент в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; має уявлення про фізіологічні механізми життєдіяльності та розвиток організму людини, але його знання мають загальний характер. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
3,1	124			
3,0	120			
2,9	116	FX	незадовільно	Здобувач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу освітніх компонент, що виносяться до програми атестації; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
2,8	112			
2,7	108			
2,6	104			
2,5	100			
2,4	96			
2,3	92			
2,2	88			
2,1	84			

2,0	80	F	незадовільно	Здобувач не має знань зі значної частини навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал; відмовляється відповідати.
1,9	76			
1,8	72			
1,7	68			
1,6	64			
1,5	60			
1,4	56			
1,3	52			
1,2	48			
1,1	44			
1,0	40			
0,9	36			
0,8	32			
0,7	28			
0,6	24			
0,5	20			
0,4	16			
0,3	12			
0,2	8			
0,1	4			
0	0			

Рекомендована література

Базова (основна) література:

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.3-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 376 с. : іл.
2. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.2-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 456 с. : іл.
3. Бобрицька В.І. та ін. Валеологія. / В.І. Бобрицька – Полтава: «Скайтек», 2007. – Ч.І. – 180 с.
4. Бойчук Т., Голубева М., Левандовский О. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації, - Львів : ЗУКЦ, 2010. – 239 с.
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький : ХНУ, 2011.-143 с.
6. Г.М. Чайченко, В.О. Цибенко, В.Д. Сокур Фізіологія людини і тварин [підручник] - К. : Вища шк., 2003. – 463 с.
7. Глазирін І.Д. Основи диференційованого фізичного виховання: Навчальний посібник. – Черкаси: «Відлуння-Плюс», 2003. – 352 с.
8. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. – Вид. 2-ге, виправлене. – Рівне: НУВГП, 2018. - 258 с.
9. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
10. Дж.Х. Вілмор, Д.Л. Костіл Фізіологія спорту. – К. : Олімпійська література, 2003. – 654 с.
11. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
12. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.; Олімпійська література, 2006. – 196 с.
13. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – К., 2022. – 164 с.
14. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– 5-е вид., виправл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – С. 23–56.
15. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навч. посіб. К. : ВСВ Медицина, 2019. 1008 с.
16. Соколовський В. С. та ін. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.
17. Мироненко С.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання: Навчальний посібник. – Полтава, 2019. – 50 с.

18. Михалюк Є.Л., Черепок О.О., Ткаліч І.В. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта. Навчальний посібник.- ЗДМУ, 2016. – 90 с.
19. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник / В.М. Мухін. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – Київ : Олімп. література, 2010. – 486 с.
20. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник К.: Вища шк., 2001. – 399 с.
21. Ступницька С.А. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю : навч.-метод. посіб. / С.А. Ступницька, О.І. Рябуха – Львів : ЛДУФК, 2011. – 124 с.
22. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / под ред. проф. О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.
23. Черкасов В.Г. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В.Г. Черкасов, І.І. Бобрик, Ю.Й. Гумінський, О.І. Ковальчук. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 392 с. (навчальний посібник)
24. Черкасов В.Г. Анатомія людини : підручник / В.Г. Черкасов, Т.В.Хмара, Б.Г. Макар, Д.В. Проняев. – Чернівці : Мед. університет, 2012. – 462 с.
25. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280с.
26. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Допоміжна література:

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.1-й підручник / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та [ін.] – Вид. 3-тє, доопрацьоване – Вінниця : Нова книга, 2015. – 368 с. : іл.
2. Бардов В.Г., Сергета І.В. Загальна гігієна та екологія людини. / В.Г. Бардов, І.В.Сергета - Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. – 345 с.
3. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 448 с.
4. Внутрішні хвороби: Навч.посібник / О.О. Якименко, О.Є. Кравчук, В.В. Клочко, Д.М. Себов, Л.Н. Єфременкова; За ред. О. О. Якименко. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2012. – с. – (Б-ка студента-медика).
5. Воронім Д. М., Павлюк Є. О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навчальний. посібник / Д. М. Вороній, Є. О. Павлюк. — Хмельницький: ХНУ, 2011.-143 с.
6. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник / Н.А. Деделюк // Волинський національний університет ім. Л. Українки, Інститут фізичної культури та здоров'я. – Луцьк, 2010. – 184 с.

7. Дитяча травматологія: [практичний посібник] / [за заг. ред. проф. О.В. Дольницького, проф. Д.Ю. Кривчені, проф. М.Є. Поліщука]. – К. : Книга плюс, 2006. – 470 с.
8. Івасик Н.О. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання Є Н.О. Івасик. – Л.: УкрПол, 2007. – 258 с.
9. Запорожець О.П. Спортивна морфологія: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант, 2002. – 108 с., іл.
10. Клінічне обстеження та семіотика уражень органів і систем у дітей / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, С.А. Пісоцька, Т. В. Марушко – 5-те видання, перероблене і доповнене. – Київ-Хмельницький, ФОП Сторожук О.В., 2020. – 208 с.
11. Крупін В. П. Основні та додаткові методи обстеження хворих у клініці внутрішніх хвороб / В. П. Крупін, А. Б. Зіменковський, М. С. Регеда та ін. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 256 с. : іл.
12. Литвинова О.Г. Гігієна з основами екології. – К.: Здоров'я, 1999. – 368 с.
13. Остеоартроз. Сучасні методики фізіотерапевтичного лікування: Методичні рекомендації / В.І. Маколінець, Т.М. Гращенкова, А.М. Гаєвська, В.В. Мельник, І.В. Корж, І.М. Чатківська. — Харків : «Крокус», 2017. — 20 с.
14. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія»/ О.О. Глиняна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл 173 МБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 190 с.
15. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л та інші. Функціональна анатомія: Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III та IV рівнів акредитації/ За редакцією Федонюка Я.І., Мицкана Б.М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 552 с.
16. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація. К.: Медицина, 2008. – 316 с.
17. Фізична реабілітація після інфаркту міокарда в домашніх умовах: [навчальний посібник] / С.Я. Індика, А.М. Сітовський – Луцьк : РВВ ЛІРоЛ Університету «Україна», 2014. – 150 с.
18. Шаповалова В.А., Кормак В.М., Холтагорова В.М. Спортивна медицина і фізична реабілітація / В.А. Шаповалова, В.М. Кормак. – К.: Медицина, 2008.
19. American Association of Occupational Therapist. Position paper: Occupation //Amer. J. of Occup. Ther. - 1995. - V. 49. - P. 1015-1018.
20. Krupa T., Packer T. Occupational Therapy Theory: Resurce Manual. 1995. - VI. 1. - 104 p.
21. Occupational Therapy: Oververcoming Human Performance Deficits / Ed. Ch. Christiansen and C. Baum. - 1991. - 883 p.

22. Bithell C. Neurological physiotherapy. Bases of evidence for practice / C. Bithell, S. Edwards, J. Freeman. - London : Cecily Partridge Whurr Publishers, 2002. -251 p
23. Michael A. Alexander, Dennis J. Matthews Pediatric Rehabilitation: Principles and Practice. – New York. – Fifth Edition – 2015. – 638 pages
24. Chui K.K. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation New York. – Fourth Edition – 2020. – 823 pages.
25. O’Sullivan, Susan B. Physical rehabilitation / Susan B. O’Sullivan, Thomas J. Schmitz, George Fulk. Description: Seventh edition. – Philadelphia: F.A. Davis Company. – 2019 – 1505 pages.
26. Nataliia Vasylieva, Tetyana Koziy, Oksana Lavrykova, Yulia Karpukhina, Tetiana Biriukova Effectiveness of Physical Therapy in Middle-Aged Women with Alimentary Form of Obesity of the First Degree // Acta Balneologica. JOURNAL OF THE POLISH BALNEOLOGY AND PHYSICAL MEDICINE ASSOCIATION. TOM LXIV, Nr 3(169); 2022 : 230-234.
27. Taran, I., Vasylieva, N., Gurova, A., Karpukhina, Y., Konkov, A., Koziy, T., Kolomyichuk, A., & Biriukova, T. (2020). Methods of Hydrokinesis Therapy for Children 3-5 Years with Cerebral Palsy of Spastic Form. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 11(4), 244-264. <https://doi.org/10.18662/brain/11.4/151>
28. Nataliia O. Vasylieva, Oksana V. Lavrykova, Tatyana P. Koziy, Yulia V. Karpukhina, Tatyana V. Biriukova (2022). Physical Therapy of Elderly People with Lumbosacral Steochondrosis in the Conditions of Sanatorium-resort Institution. ACTA BALNEOLOGICA. JOURNAL OF THE POLISH BALNEOLOGY AND PHYSICAL MEDICINE ASSOCIATION, TOM LXIV, NUMBER 5 (171)/2022, BIMONTHLY, SEPTEMBER-OCTOBER, 400-407.
DOI: 10.36740/ABAL202205104

Інформаційні ресурси

1. <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
2. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1946/1/%D0%9B%D0%A4%D0%9A.pdf>
3. meddoc.com.ua/fizicheskaya-reabilitaciya-0605/
4. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8676/lik_masazh.pdf?sequence=1
5. <https://pu.org.ua/%d0%a4%d1%96%d0%b7%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d1%80%d0%b5%d0%b0%d0%b1%d1%96%d0%bb%d1%96%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f%20%d1%82%d0%b0%20%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%20%d0%bc%d0%b0%d1%81%d0%b0%d0%b6%d1%83.pdf>
6. <https://journal.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1265/SokolovskiyLikovalna.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?c.file=/244972/mod_resource/content/3/%d0%b5%d1%80%d0%b3%d0%be%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b0%d0%bf%d1%96%d1%8f%20%d0%bf%d1%96%d0%b4%d1%80%d1%83%d1%87%d0%bd%d0%b8%d0%ba.pdf
8. <https://vnu.edu.ua/uk/articles/yaka-zh-vona-akademichna-dobrochesnist>
9. https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/
10. https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_orhanizatsii_u_navchalnoho_protsehu_2ch_rivniakh.pdf
11. <https://www.testcentr.org.ua/uk/edki>
12. Концепція нової системи охорони здоров'я / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20140527_0_dod.pdf. – Назва з екрана

Гарант освітньої програми

Васильєва Н.О.